

**ת"פ 27498/05 - הרשות לשימרת הטבע והגנים הלאומיים נגד
עיזאת אברהים**

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 27498-05-21 רשות הטבע והגנים נ' עיזאת אברהים

בפני כבוד השופט הבכיר ד"ר זאיד פלאח

המאשימה

הרשות לשימרת הטבע והגנים הלאומיים

באמצעות עו"ד ערן בר-אור

נגד

הנאשם

עיזאת אברהים

באמצעות עו"ד איל ברגליק ואח'

הכרעת - דין

בפתח הכרעת הדין הנני מודיע כי החלטתי לזכות את הנאשם מביצוע העבירות הקשורות ב- 2 תוכים מסווג סקרלט, וכן לזכות את הנאשם מביצוע העבירות הקשורות ב- 10 צבי יבשה. בנוגע לכל יתר העבירות - החלטתי להרשייע את הנאשם.

כתב האישום

1. כתוב האישום מייחס לנายน ביצוע העבירות הבאות: החזקת ערך טבעי מוגן - עבירה על סעיפים 33(ד) ו-57(א) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998; החזקת חיית בר מוגנת -

עמוד 1

© verdicts.co.il - כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין

עבירה על סעיפים 8(א)(3) ו-14 לחוק להגנת חיית הבר התשט"ו-1995; אי דיווח למנהל הרשות - עבירה על תקונה 10א לתקנות להגנת חיית הבר תשל"ו-1976 וסעיף 14(א) לחוק הגנת חיית הבר התשט"ו-1955.

2. בהתאם לחלק הכללי של כתב האישום, בשנת 1975 נכנס לתקף הסכם CITES, שהוא אמנה של האו"ם עליה חתומים מספר רב של מדינות, ובון מדינת ישראל (להלן: "האמנה"). מטרת האמנה היא להסדיר את הסחר הבינלאומי במינים של חיות בר וצמחי בר הנתוניים בסכנת הכחדה. מדינות רבות בעולם הטמיעו את עיקרי האמנה, וגם מדינת ישראל עשתה זאת באכרזת גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתומי הנצחה (ישום האמנה בדבר סחר בין-לאומי במינים של חיות בר וצמחייה בר הנתוניים בסכנה) (ערכי טבע מוגנים), תשס"ד-2004, שם הגדרה את המינים המצויים בנספח האמנה, כערך טבע מגן ובהתאם חלים עליו כל המגבלות, הכללים וההיתרים הנדרשים לשחר בערכי טבע מוגנים.

3. בהתאם לעובדות כתב האישום, בתאריך 7.3.2019 החזיק הנאשם בביתו שבשפרעם 50 בעלי כנף כمفורת להלן: 2 ציפורים מסווג אריה סקרלט; 2 ציפורים מסווג אריה מילטרי; 4 ציפורים מסווג קקדו ציטрин; 2 ציפורים מסווג אמזונה צהובת כתף; 4 ציפורים מסווג גרין ווינג; 2 ציפורים מסווג ארה בלו-גולד; 2 ציפורים מסווג אמזונה צהובת מצח; 1 ציפורים מסווג קקדו אמברלה; 1 ציפורים מסווג קיאק שחור; 4 ציפורים מסווג מיג'ור מיטשל; 2 ציפורים מסווג קקדו גאלה; 2 ציפורים מסווג אמזונה ילו קראנד; 20 ציפורים מסווג ג'יקו; 2 ציפורים מסווג אקלקטוס.

4. עוד נכתב בכתב האישום, שכל בעלי הכנף, בהם החזיק הנאשם, הינם ערבי טבע מוגנים וחיות בר מוגנות, ולנאים לא היה היתר להחזיקם. עוד נכתב, שה הנאשם לא דיווח למנהל על חיות הבר שהחזיק, וכי החזיק ב-10 צבי יבשה, שגם הם ערבי טבע מוגנים וחיות בר מוגנות.

5. בתשובתו לכתב האישום, טען הנאשם, באמצעות סנגורו:

החלק הכללי של כתב האישום - הנאשם הודה, אך טען כי המצוין בכל סעיף לא היה בידיעתו.

עובדות כתב האישום - הנאשם הודה בהחזקת הציפורים, אך טען שהדבר נעשה כדין, וכי לא ידע שמדובר בעבירה. הנאשם הכחיש שבעל הכנף, בהם החזיק, הינם ערבי טבע מוגנים וחיות בר מוגנות, וזאת מחוסר ידיעה. עוד נטען, שה הנאשם קנה את הציפורים כדין, ובונגע לרשות סיטטס 1 - נטען, שהוא קיבל אותם בירושה מאביו. הנאשם הודה בהחזקת 10 צבי יבשה, וטען שהם הגיעו אליו מבית שכנו, ומהשתח ההררי הצמוד לביתו. עוד נטען, שגם לאחר תפיסת הצבים ע"י המשימה, המשיכו להגיע אליו צבי יבשה משטח ההר.

טענות מקדמות - הנאשם העלה טענות מקדמות, שחלקים נדחה בהחלטתי מיום 14.12.2021, ובונגע ליתר הטענות - קבועתי, שהן יocrעו לאחר הצגת הראיות בבית המשפט.

6. הנאשם הודה בהחזקת כל בעלי הכנס וציבי היבשה שנמצאו בבתו, וכפר, מchosר ידיעה, כי בעלי הכנס שנטפוו הם ערבי טבע מוגנים וחיות בר מוגנות. הנאשם טען כי לא ידע שעליו להיות בעל היתר להחזקת בעלי הכנס ועל הצורך לדוח עליהם למנהל, ולחלופין טען שהחזיקם כדין. לגבי 8 בעלי הכנס מסווג סיטס 1, שהן 2 ציפורים מסווג אריה סקרלט, 2 ציפורים מסווג אריה מילטרי ו-4 ציפורים מסווג קקדו ציטרין - טען הנאשם שהחזיק בהם כדין מכוח ירושה. בנוסף לנ"ל, הנאשם טען טענות מקדימות, אליהן אתיחס בפרק הדיון ההכרעה שלහן.

דין והכרעה

7. סעיף 1 לחוק להגנת חיית הבר, תשט"ו-1955 הגדר מהי "חיה בר מוגנת", ובעלי החיים בהם החזיק הנאשם, שהם עופות או זוחלים שאין טבעם לחיות במחיצתו של אדם, ואין ציד, מזיק או חיה בר מטופחת, כפי שאלה הוגדרו בחוק - על כן אותן חיות, בהן החזיק הנאשם, עונות על הגדרת החוק, והן חיות בר מוגנות.

8. בנוגע לבעלי הכנס וציבי היבשה, אכרזת גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (ערבי טבע מוגנים), התשס"ה-2005 קובעת, כי כל מחלוקת הזוחלים וכל מחלוקת העופות הינם ערבי טבע מוגנים.

9. האמונה בדבר סחר בין-לאומי במינים של חיה בר וצמחיי בר הנטוונים בסכנה (כתב אמנה 913, כרך 27, בעמוד 223. תאריך אשרור: 18/12/79), ואכרזת גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה ("ישום האמנה בדבר סחר בין-לאומי במינים של חיה בר וצמחייה בר הנטוונים בסכנה") (ערבי טבע מוגנים), תשס"ד-2004, מסוווגים את בעלי החיים לפי אמנת CITES, כולל ציפורים מסווג אריה סקרלט, אריה מילטרי וקקדו ציטרין - כ- "סיטס 1".

10. בהתאם לטע"צ שערף הפקח רועי גלעד (ת/18), לנאשם לא היה היתר להחזקה או לסחר בחיות בר מוגנות או ערבי טבע מוגנים ומוצריהם, ולא הובאה ע"י הנאשם כל ראייה לסתור את ת/18.

11. סעיף 34 לחוק חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח-1998, קובע תחת הקורתה "נטל הראייה":

"34. נמצא בחזקתו של אדם, ברשותו, או בכלי רכב, כלי שיט או כלי טיס שבבעלותו או בחזקתו ושאינו רכב ציבורי, ערף טבע מוגן, עליו הראייה שהוא מחזיק בו כדין."

סעיף 13 לחוק להגנת חיית הבר, תשט"ו-1955, קובע תחת הקורתה "נטל הראייה":

"13. נמצא בחזקתו של אדם, ברשותו, או בכלי הרכבת שבבעלותו או בחזקתו, ציד או חיה בר מוגנת, עליו הראייה שהוא מחזיק בה כדין."

12. הסגנור טען, כי בהתאם ל"עיקרונות החוקיות", על החוק להיות כללי, להתפרש, להיות ברור להבנה וكونקרטי, ועלוי לפעול מכאן ואילך ולא למפרע, וכן להلوم את ערכיו היסוד של השיטה ולא להיות שרירותי. הסגנור הוסיף וטען, כי "אין עונשין אלא אם כן מזהירים". עקרון החוקיות אליו התייחס הסגנור אכן קובע את שהסגנור טען, ואולם - אין בקיומו של עקרון החוקיות כדי לחיב את המחוקק לשלווח הودעות ישירות לכל אזרחית ותושבי המדינה, בדבר חקיקתו של חוקוק, ועל הציבור לעקוב אחר החקיקה, במיוחד כאשר אותו ציבור נוקט בפעולות כגון הנאשם, שהחזיק בחירות בר ביבתו. גם אם הנאשם החזיק בתוכים בירושה, כאשר החזקתם הייתה מותרת, הרו שאי לכך כדי לקבוע, שינוי החוק, והפיכת החזקתם התוכים לצזו הדורשת יותר, לא תחול על הנאשם מכאן ולהלאה, והוא יהיה רשאי לרכוש תוכים ולהחזיק בהם, ללא קבלת הitura.

13. הסגנור הוסיף וטען, בנוגע לפגיעה בעיקרונות החוקיות, שכאשר קיבל הנאשם את התוכים לרשותו, החזקתם לא הייתה עבירה, וזה נוצרה שנים רבות לאחר מכן. מכאן, טען הסגנור, שהקיקת האמנה לאחר עשיית המעשה, לא מאפשרת חחלת העבירה, על מעשה שנעשה לפני פרטומה כדין, או יום תחילתה, לפי המאוחר, על כן ביקש לזכות את מרשו מביצוע העבירות המיוחסות לו. טיעון זה היה יכול לעמוד לטובות הנאשם, אילו תפיסת בעלי הכנס ב ביתו הייתה נעשית זמן קצר לאחר קחיקת האמנה, אך לא כך הדבר. בנוגע לשני התוכים, שקבעתי שהנאשם קיבל בירושה מאביו - אין רלבנטיות לטענה, מאחר ואני מצאה את הנאשם מביצוע העבירות הקשורות בהן. בנוגע ליתר התוכים, שהנאשם עצמו מודה כי רכשם לפני מספר שנים - הרו שרכישתם בוצעה שנים רבות לאחר כניסה האמנה לתוקף, והוא על הנאשם לברר את המצב החוקי בטרם יבצע את הרכישות, ולא לסמוד על כך, שאם בעבר היה מותר להחזיק בבעל כנס, אז כך יהיה לעולמי עד. הנאשם עצם את עינויו, לא בירר, ולא ביקש לברר, ככל הנראה מחששו, שמא גילה שעליו קיבל היטהר בטרם החזקתו בעלי הכנס והיות הבר המוגנות, ומשלא עשה כן - אין לו להלן אלא על עצמו.

14. הסגנור הוסיף וטען, שמרשו קיבל את התוכים לרשותו בירושה, ובזמן קבלתם הדבר לא הייתה עבירה, מאחר והחוק נכנס לתוקף שנים רבות לאחר מכן, על כן ביקש לזכות את הנאשם מעבירה זו. הסגנור הוסיף וטען, כי במקרה של מרשו מתקיימות ההגנות הבאות: "טעות במצב דברים" ו-"טעות במצב המשפט", וזאת ביחס לידעו הנאשם כי עליו להחזיק בהיתר מסויים להחזקת התוכים שלא קיבל בירושה מאביו, זאת להבדיל מהתוכים שקיבל בירושה, ועליהם אין הוא חייב להוציאו היטהר. אני דוחה את טיעון הסגנור, לטעות במצב דברים וטעות במצב העובדתי, ואני דוחה את הטיעון שמדובר בטעות כנה וסבירה לאור הרקע ממנו הוא הגיע, וכי הוא המשיך את תחביב אביו. אי-ידעו החוק אינו פוטרט, והיה על הנאשם להעתיך בחקיקה ובתקינה, בהתאם למעשיו ולהתנהלותו, עת החזק בנסיבות, ומשלא עשה כן - אין לו להלן אלא על עצמו.

15. הסגנור טען עוד, כי כתב האישום הוגש בשינויו ניכר, כאשר החיפוש בביתו של הנאשם ותפיסת התוכים נעשתה ביום 07.03.2019, ואילו כתב אישום בעניינו הוגש בעבר כשבור כשתיים, ביום 13.05.2021, על כן טען הסגנור שההגנה התקשתה בשל כך לאתר ראיות פזיטיביות משנהות ה- 80 - אין בידי לקבל טיעון זה - הנאשם טען, בנוגע לאותן ציפורים, שהוא קיבלם בירושה מאביו, עוד בשנות ה-80, כך שמדובר במעט 40 שנים, ואילו אותן שנים שחלפו, מאז תפיסתם ועד להגשת כתב האישום, אין רלבנטיות כלל למסמכים ולתמונה, ככל שהוא ברשות הנאשם, משך שנים רבים לפני כן. מעבר לכך - הנאשם אכן הגיע לבית המשפט תמןנות (נ/1 + נ/2). כפי שנקבע בפסקה, הגשת כתב אישום בעבר

שנתיים מפתחת החקירה, אינה מהוות שיהו שיש בו כדי להוביל לביטול כתוב האישום.

16. הסגנור תיאר ארוכות את מצבו האישית, המשפטית, הרפואית והנפשית של הנאשם, ואולם - אין בכלל אלה כדי להשפיע על ההחלטה, אם הנאשם ביצע את העבירות המוחסנות לו ואם לאו, זאת שעה שאין כל טענה לפיה הנאשם אינו כשיר לעמוד לדין. הטיעונים הנ"ל יפים לעניין העונש, ולא לעצם ההחלטה.

17. בעת אדון בטענת הנאשם הרצינית, והיחידה למעשה הדורשת הכרעה, ולפיה הוא קיבל את התוכים בירושה מאביו, על כן האיסור הקבוע בחוק אינו חל עליו. הסגנור טען, כי ביחס ל-2 הציורים מסווג סקרלט ארה ו-2 ציפורים מסווג ארה מיליטרי, המנויות באמנת CITES, הנאשם לא היה צריך להחזיק ברישון מיוחד, לאור העובדה כי הוא קיבל אותם בירושה מאביו, אשר רכש אותם עבור כניסה החוק לתקוף. הסגנור הפנה לצילומים שהוגשו על ידו (נ/1 נ/2), בהם רואים את אביו מחזק באותו ציפורים עוד בשנות ה-80 של המאה הקודמת. הסגנור אף הפנה לדברי הנאשם בחקירתו בבית המשפט: "מה קרה שהגעת לשם מבחינת התוכים, איך הגיעו?", ותשובה " הם הגיעו כמו שבאים לאבא..." (עמוד 37 שורות 15-28 לפירוטוקול). כפי שציינתי לעיל, וכי שאיתיחס בהמשך, קיבלתי את טענתו הנ"ל של הסגנור, בנוגע לשני התוכים מסווג סקרלט ארה, ודחיתי אותו בנוגע לשאר התוכים.

18. סעיף 8 לחוק הגנת חיית הבר, תשט"ו-1955, אשר נכנס לתקוף בשנת 1990, קובע כדלקמן:

"8. (א) (1) לא יסחר אדם בחיות בר שאינה מזיקה ואני חיות בר מטופחת אלא בהיתר סחר כללי או מיוחד;

(2) לא יעביר אדם חיית בר שאינה מזיקה ואני חיות בר מטופחת אלא בהיתר העברה כללי או מיוחד;

(3) לא יחזק אדם חיית בר שאינה מזיקה ואני חיות בר מטופחת אלא בהיתר החזקה כללי או מיוחד, או אם באה לידי מבעל היתר סחר כללי או מיוחד או היתר העברה כללי או מיוחד, או אם הנה מחזק כדין כאמור בסעיף קטן (ב).

(ב) מי שהחזק כדין בחיות בר לפני יום תחילתו של חוק זה והמשיך להחזקה, או מי שקיבלה ממנו שלא בתמורה - יהיה מחזק כדין, וממי שקיבל חיית בר שלא בתמורה מחזק כדין על פי סעיף קטן זה - יהיה מחזק כדין.

(ג) תהא זו הגנה טובה למי שהחזק, העביר או סחר בחלוקת מחייב בר אם לא ידע כי בידיו חלק של חיית בר."

19. בטרם כניסה החוק לתקוף, הותר לאנשים לקנות ולהחזיק בחיות בר, וכדי שהנאים ייהנו מהסיג הקבוע בסעיף 8(ב) לעיל, עלו להוכיח את התנאים המוצטברים הבאים:

(א) התוכים מסווג סיטס 1, שנתפסו ברשותו, והזקקו ע"י אביו.

(ב) אביו של הנאשם החזיק בתוכים הנ"ל עד לפני כניסה החוק לתקוף בשנת 1990, והמשיך להחזיק בהם.

(ג) הנאשם קיבל את התוכים מאביו ללא תמורה.

20. הנאשם נשאל בחקירה הראשית, והשיב, כדלקמן (עמ' 36 שורה 18 עד עמ' 37 שורה 2):

"ש. איך התוכים שמאופיינים באמנת סיטס הגיעו לידי?

ת. אנחנו קנינו אותם בכפר קאסם,ABA של למשה קנה וגידלו אותם ביחד. אנחנו לא ידענו שצריך היתר החזקה בשבי התוכים. אני מדבר על שנות השמונים אפילו קצת לפני. אנחנו לא ידענו שצריך היתר במינוח לתוכים האלה. התייחסנו אליכם כמו כל התוכים.

ש. מי היה מגדל אותם בהתחלה?

ת. אבי

ש. כשבא שלך גידל אותם מה הייתה המעורבות שלך ובאיזה גיל?

ת. אני הייתי בגיל אלי 17, לפני הצבא. אני הייתי מטפל בהם וירושתי מהם את הידע מה להאכיל אותם ומה לטפל מהם אסור ומה מותר שלא לפגוע בחים שלהם, לטפח אותם כמה שאפשר ולתת להם תנאי מחיה, לא להזניהם. זה הופך להיות חלק מהילדים שלי, לא פחות מהילדים שלי. זה שהם לא במצבים רגוע אצלם זה עשו לי עוזל, הרשות לא יודעת מה עובר עלי, הם יושבים במשרד שלהם, הם לא יכולים להבין מה נלקח לי. יש מגדל מיוחד 8 שנים ואני מנחה אותו עד היום.

ש. האבא גידל, אתה גידלת אותו, מה קרה בהמשך?

ת. בהמשך שאבא שלי התבגר כМОון וכבר עבר כמה אירופים והוא ביקש להעביר את התוכים אליו וקיבלו ממו נירווה והם הפכו להיות אצל...".

21. הנאשם אמין לא פירט בחקירה הראשית, באיזה ציפורים הוא קיבל מאביו, מתוך אלה שנפתחו ברשותו, אך בחקירה הוא התייחס לכך, שקיבל מאביו 6 ציפורים, ואילו את השאר הוא קנה, ובמילוותיו (ת/10, שורות 4-1) :

"אני מחזיק בתוכים כ-15 שנים בערך. חלק מתוכים קיבלתי בירושה מאבוי לפני 10 שנים בערך. אבי העביר לי את המינים הבאים: מילטרי - 2, סקרלט - 2; יאלו קראונד אמזונה - 2. את כל השאר אני קנית. אני לא ידעת שצריך להסדיר יותר מרט'ג. אם הייתי יודע מסדייר היתר."

ובחקירה הנגדית בבית המשפט, אישר את דבריו הנ"ל, בمعנה לשאלת התובע (עמ' 41, שורות 6-3):

"ש. אמרת בהודעה שלך ת/10 החל משורה 1 שאתה קיבל חלק מתוכים מאביך ואתה מפרט ואת כל השאר אתה קנית, זאת אומרת שתסכים אותי שחוץ מהשישה האלה אישרת ש - 44 תוכים קנית?"

ת. נכון."

22. בהתאם לנ"ל, הנאשם אישר שקיבל מאבו 6 ציפורים, מהן 4 מסווגים כטיטוס 1 (2 ציפורים מסווג ארה סקרלט, 2 ציפורים מסווג ארה מילטרי), ואילו בגיןו ל-4 הציפורים מסווג קקדו ציטרון, המסוגים גם הם כטיטוס 1, אשר נתפסו בחזקת הנאשם, הרוי שבהתאם לדבריו דלעיל, הם נרכשו על ידו, ולא קיבלו בירושה מאבו. גם בהודעתו, ת/10, התייחס לכך הנאשם (שורות 18-16):

"ש. איפה קנית את הקקדו ציטרון ומה? ?

ת. ב-2005 בערך קנית זוג והם עשו את הגוזלים. קניתי את הזוג בערך 12,000 לזוג מכפר כסם."

גם בעדותו בבית המשפט, שב ואישר הנאשם, שהוא רכש את הציפורים מסווג קקדו ציטרון (עמ' 41, שורות 12-27):

"ש. איך למדת להקים מדרגה?

ת. אני לא הקמתי מדרגה בעצמי, מדרגות קונים מוכנות. אני לא יכול לבנות מדרגה להציב בה ביצים של תוכים כי היא צריכה להיות על ידי אדם מקטוע או זה נבנה אצל אדם שמייצר אותם.

ש. איך ידעת איפה ציוד צריך למדרגה?

ת. כשאתה עושה רישון נהג אתה עושה תיאוריה כשאתה בתחום הענף של התוכים ברבייה אז אתה לומד שצורך להיות לך גם מדרגה וגם אומנת לגוזלים שנולדים במדרגה.

ש. אתה הפעלת את המדרגה הזאת, בקעו אצל גוזלים?

ת. מה שלקחתם. בקקדו שלקחתם זה היה גוזל אתם לקחתם אותם ואשתית ביקשה מרועי הפקח, התהננה שישאיר את התוכים האלה והוא לא הסכים. בבית המשפט בחדרה הוא בעצמו אמר שחייב שיבקשו את הקקדואים מה שנולדו אצלנו.

ש. הקקדו אתה מתכוון לציטרון?

ת. כן.

ש. הציטרון הזה אתה קנית בשנת 2005 בכפר Kasem ב- 12,000 ש"ח?

ת. ככה תמחרו אותם. אני לא הסתכלתי על המחיר שלהם כי הייתה לי אהבה כלפי התוכים האלה."

23. מסקנתי עד כה היא, שה הנאשם החזיק ב- 4 ציפורים מסווג קקדו ציטרון, המסוגים כטיטוס 1, שלא כדין ולא היתר, וההכרעה שנותרה היא בגיןו ל- 4 תוכים בלבד: 2 מסווג ארה סקרלט, ו- 2 מסווג ארה מילטרי.

24. לעניין 4 ציפורים מסווג סקרלט ומילטרי, הנאשם טען בעדותו בבית המשפט, כי קיבל אותן בירושה ולצורך זאת

אף הגיע תМОנות, מהן ביקש ללמד כי ה ציפורים היו בחזקת משפחתו שנים רבות. על טענתו זו חזר הנאשם בתחילת הדועתו (ת/10), אך בהמשך אותה הדועה, הוא נשאל וענה כך (ת/10, שורות 19-24):

"ש. איפה קנית את המילטרי, ממי מתי וכמה עלו?"

ת. קנית את המילטרי משוק ה ציפורים בכפר Kasem לפני כ-8 שנים, שילמתי בערך 22,000 והם היו גוזלים בני 8 חודשים בערך.

ש. הסקרלט שנטפסו אצלך הם גוזלים, איפה ההורים?

ת. קנית אותם גוזלים לפני 10 שנים בערך, גם בכפר Kasem. הם עלו לי בזמןו 25,000 ש"ח. אני לא זוכר ממי קניתי."

ה הנאשם עומת עם דבריו הנ"ל, בחקירה הנגדית בבית המשפט, וכך הוא נשאל והשיב (עמ' 43 משורה 16 ואילך):

"ש. אני אומר לך שהתוכים שאתה החזקתם הסיטיס הם לא תוכים שאבא שלך נתן לך ואסביר למה כי בהודעה במשפטה שלך בת/10 שאלנו אותך במפורש על התוכים האלה ואז אתה אומר מה שאני מזכיר לך משורה 16 ואילך, שורה 19, אלה התוכים שתפנסו אצלך, ה ציטרין, המילטרי והסקרלט ובחקירה במשטרה לא רק אמרת שקנית בכפר Kasem אלא גם כמה הם עלו לך וכן אני אומר לך שלא מדובר בתוכים של אביך, אלה תוכים שקנית?"

ת. אלה תוכים מאבא שלי. אמרת שאפשר לקנות את התוכים בכפר Kasem במחירים האלה. אולי מתחז לחץ שהיית שם לא הבנתי מה כתוב ומה הייתה השאלה שלך. אמרת שאפשר לקנות בכפר Kasem את התוכים האלה ובמחירים האלה.

ש. אתה אומר ממי קנית את הקקדו בשנת 2005, את המילטרי לפני 8 שנים ואת הסקרלט לפני 10 שנים?

ת. אני אמרת לו שאפשר לקנות לשוק ולקנות את התוכים האלה במחירים האלה. אני ב - 2006 הסתובבתי גם בשוק בכפר Kasem וראיתי תוכים מסוימים שאפשר לקנותם שם.

...

ש. בתחילת אמרת שקנית חלק מאביך והשאר קנית וכששאלים אותו אחד לאחד אתה לא אומר זה מאבא אלא כן מודה זה קנית וכמה עלה, אתה אומר לפי המינים, מקומות שקנית, זמינים שקנית את הגיל שלהם וכמה עלה לך?

ת. אולי הפקח לא הבין מה שאנו מדברים, אני ירשתי את התוכים. אמרת בכפר Kasem קניתי את ה ציטרונים ואתה יכול לקנות מילטרים ב - 20,000 ₪ וגם סקרלט. אני ביקרתי שם גם ב - 2005, גם ב - 2006. את התוכים ירשתי הם שלי ואני דורש אותם בחזרה."

25. הנאשם נשאל מפורשות בנוגע לסקרלט ומיילטרי, ולא רק שהשיב מאיפה קנה אותם, אלא מתי קנה אותם וכמה שילם עבורם. בנוגע למיילטרי - הנאשם אף אמר מה היה גilm כאשר קנה אותם. הסבירו של הנאשם, לפיה הפקח לא הבין את דבריו, והוא התכוון שאפשר לקנות תוכים בכפר קאסם - הם הסברים לא הגוננים, ואין בידיו לקבל אותם. על אף זאת, הנאשם אמר באותה חקירה, שחלק מהתוכים הוא קיבל מאביו בירושה, על כן קיימת סתירה בדבריו הנאשם עצמו, באותו חקירה ת/10, ולא ניתן לומר, שגרסת הנאשם, לפיה הוא קיבל חלק מהజיפורים בירושה, היא גרסה כבושה.

26. התובע טען, שהוא על הנאשם לנוהל משפט זוטא, בנוגע לטענתו שהחוקר לא הבין אותו ושלא רשם נכון, עת כתב שהוא את הסקרלט והמיילטרי, ואילו הסגנור טען, שהנאשם לא ניהל משפט זוטא מפני שהוא סבור שגרסתו הינה סדרה. עוד נטען, שכארח התבקש למסור לחוקר אילו ציפוריים הוא קיבל בירושה מאביו, הוא פירט סוגים שונים, מבלתי לדעת אם מדובר בציפורים המנויים באמנת CITES ומבלתי לדעת כי עלי להוכיח בהיתר. בהמשך, נשאל הנאשם ע"י החוקר אודות סוגים שונים של תוכים, והנאשם נתן הסבירים. הסגנור טען, שחו索ר בהירות אצל הנאשם נבעה מטראותם החיפוש בביתו, בה היו מעורבים מספר רב של כוחות ביטחון, ביניהם משטרת כחולה, שוטרי מג"ב, מודיעין, וטרינריה, ויחידת יס"מ שהמתינה בצומת בקרבת מקום.

27. אין ולא יכולה להיות מחולקת, בדבר כך שהנאשם טען עוד בחקירתו, כי קיבל חלק מהజיפורים בירושה מאביו, ולאחר מכן טען זאת במענה לכתב האישום, ובבית המשפט. גם במעמד החיפוש שנערך בבית הנאשם, הוא טען שקיבל חלק מהஜיפורים בירושה, זאת כעולה מדבריו עד התביעה אורי ליניאל, שנשאל ועונה בחקירתו בבית המשפט, בעניין זה (עמ' 13 שורות 22-25):

"ש. אתה זכר שהוא תיאר לכם שהוא קיבל חלק מהজיפורים בירושה?
ת. אני זוכר שטען את זה.

ש. הוא גם אמר שהוא מגדל מاز שהוא נער עם אביו?
ת. הוא גם סיפר שהוא מגدل תוכים עם אביו. נכון."

28. גם הפקח, רועי גלעד, נשאל בעניין זה בחקירתו בבית המשפט, וכך העיד בפניו (עמ' 22 שורות 19-20):
"ש. הוא אמר שהוא קיבל חלק מרבי מהתוכים כירושה מאביו, נכון?
ת. כן."

ש. הוא אמר לך שמאז שהוא ילד הוא מגדל תוכים עם אביו, נכון?
ת. נכון"

29. ב"כ המאשימה ביקש שלא ליתן אמון בדברי הנאשם, מסיבות רבות, ובין היתר, לאחר והוא טען מצד אחד שהציפורים הם כמו משפחה וילדים עבورو, אך מצד שני הוא שחרר את בעלי הכנסף, לאחר החיפוש. עוד נטען, שחו索 מהימנותו של הנאשם נלמד גם מנסיבות החזקת צבי היבשה שנמצאו ברשותו - נתפסו אצלו 10 צבי יבשה, חלקם צבים עיריים (לוח הצלומים ת/9). בהודעתו ת/10 טוען הנאשם, שמדובר בцыבים שהגיעו מהשכנים, אך בבית המשפט (עמוד 45 לפרטוקול) טוען, שמדובר בцыבים המסתובבים אצלו בחצר ומתחת כלובי הציפורים. לטענת ב"כ המאשימה, לנאים לא היה כל הסבר לרכיבים המסתובבים אצלו בחצר ומתחת כלובי הציפורים, ולמה על גבי השرون שלהם יש צואת ציפורים, וביקש ללמידה מכך, שהם שהוא במקום זמן ממושך.

30. אכן בקשר לצבי היבשה, טיעון הנאשם לפיו הם הגיעו מהשכנים, והוא טיעון בלתי הגיוני, ובנסיבות בהן הנאשם גידל מינים רבים של ציפורים, צבים ועוד, ההיגיון אומר, שגם הצבים גידל הנאשם. יחד עם זאת, אי-קבלה גרסה מאותה בקשר לצבים, אינה מובילה באופן ישיר לדחיתת גרסתו בקשר לקבלת חלק מהתוכים בירושה מאביו - טיעון שהועלה ע"י הנאשם כבר בשלב החיפוש, לאחר מכן בחקירה, ובהמשך במענה לכתב האישום, ובעדותם בפני. הנאשם התבקש ע"י חוקרי לפרט אליו ציפורים הוא קיבל בירושה, והוא ציין את הסוגים סקרלט, מיליטרי וילו קראון.

31. מטעם התביעה העידה בפני ד"ר יאנה בן סירה, והוא נשאלה, בין היתר, על גילאי התוכים, וכן נשאלת והשיבה (עמ' 30 לפרטוקול, שורות 21-21):

"ש. במספר מיום 8/16 - אי אפשר לקבוע גיל מדויק?

ת. חד משמעי

ש. את הערכתם שהם לא מבוגרים - את לא יודעת?

ת. נכון

ש. עד מטעם התביעה שהעיד בישיבה הקודמת, ענה לשאלות בית המשפט, שתוכי בן 5 שנים ומתוך בן 50 שנים לא תוכל לדעת את ההבדל ביניהם.

ת. אין הבדל מדעי, אבל ככל שהם מבוגרים יותר הם יותר רזים, אבל לא ניתן לדעת בודאות. אבל ניתן לראות הבדלים במקור, בין 5 ל-50

ש. את תוכל ל辨别 בין תוכי בגיל 5 לגיל 70

ת. אני אישית לא, אבל בטוחה שיש מומחים שכן, התוכים שאצלנו, מהניסיון האישי שלי, לא נראיםبني 70"

32. ב"כ המאשימה טוען, שהנאים לא הביא כל ראייה מטעמו, להוכיח גילם המבוגר של התוכים שנתפסו אצלו, והוסיף, שאם אבי של הנאשם רכש את התוכים בשנות ה-80, אז הם אמורים להיות כולם בני כ- 50 שנים. ב"כ המאשימה הפנה להלכות, בדבר אי-הבאת ראייה רלבנטית ע"י הנאשם, וביקש לראות בכך כחיזוק לקבעת ד"ר בן סירה. ב"כ המאשימה הוסיף וטען, שהנאים לא נתן הסבר להתאמאה בגילם של בעלי הכנסף, בין האמור בחווות דעתה

של ד"ר בן סירה, לפיהם התוכים הם בני כ- 20 שנים, לדברי הנאשם לפיהם התוכים נקנו לפני כ- 20 שנים בהיותם גוזלים. מכאן ביקש ב"כ המאשימה לדחות את דברי הנאשם, לפיהם הוא קיבל אותם בירושה.

33. אין בידי לקבל את טיעונו הנ"ל של ב"כ המאשימה, בנוגע לגילם של התוכים. ד"ר בן סירה לא אמרה, שמדובר בתוכים בני 20, ואין כל ראייה בתיק, המצביע על גילם המדויק של התוכים שנתפסו. דווקא מדברי ד"ר בן סירה שוכנעתי, שהתוכים יכולים להיות בני 20 שנים והם יכולים להיות בני 50 או 60 שנים, ו מבחינה מדעית לא יהיה ניתן להבחין ביניהם. אם לא ניתן להבחין בין תוכי בן 5 שנים לתוכי בן 50 שנים, כדברי ד"ר בן סירה, אז לבטח לא ניתן להבחין בין תוכי בגיל 20 שנים, לבין ב"כ המאשימה, לתוכים בני 50-40 שנים, כתענטת ההגנה. גם עד התביעה, אורי ליניאל, טען שקשה להבחין בין תוכי בגיל 5 שנים לתוכי בגיל 50 שנים (עמודים 14-15 לפרטוקול), וגם ד"ר בן סירה נשאלת והשיבה כדלקמן (עמוד 30 לפרטוקול, שורות 11-14)

"ש. איזה אפשר לקבוע גיל מדויק?

ת. חד משמעי.

ש. את הערכת שהם לא מבוגרים - את לא יודעת.

ת. נכון".

34. הנאשם התייחס לגיל התוכים שנתפסו עצמו, באומרו "הם היום קרובים לגיל 40 שנה. תוכי שהוא בגיל 5 שנים בגיל 30 שנה אי אפשר להעריך את הגיל שלו כי זה נראה אותו דבר, הם לא מזדקנים..." (פרטוקול, עמ' 42 שורה 9). גם הסנגור טען, כפי שטען התובע, שהיא על המאשימה להביא ראייה התומכת בעמדתה לפיה התוכים הם בני 20 שנים, ומושא עיטה כן - יש לדחות את טיעוניה. הסנגור ביקש בסיכוןיו להוציא מהתיק את ת/20 - מדובר בבקשת מאוחרת, ואין בידי לקבללה.

35. מטעם ההגנה העיד מר נביל חניפס, שאישר שביו של הנאשם נהג לגדל ציפורים ותוכים, אך לא שוכנעתי שהוא בקיא במני התוכים. מעודתו עולה, שכן אביו של הנאשם גידל תוכים, אך לא ניתן ללמידה מדבריו, אם התוכים שנתפסו אצל הנאשם, נמסרו לו בירושה ע"י אביו.

36. חמתו של הנאשם, גב' מלכה חמזה העידה גם היא מטעם ההגנה, ולדבריה, היא קרובות משפחה של הנאשם, והכירה את אביו מצערותה, והוא ראתה שהוא גידל ציפורים ותוכים. יחד עם זאת, גם מדברי העודה לא ניתן לדעת, אם התוכים שגידל האב, הם אלה שנתפסו אצל הבן, הנאשם. עדזה זו, כמו קודמה, סיפרה גם היא על ההתדרדרות במצבו של הנאשם לאחר תפיסת התוכים.

37. עד הגנה נוספת מר מרעי רחרוח, שהיא חברו הטוב של אחיו הבכור והמנוח של הנאשם. לדברי העד, הוא בילה בילדותו בבית משפחת הנאשם, וראה את אביו מגדל תוכים לאורך השנים, והעיד שהאב העביר את כל מה שהיה

לו, כולל כלובים וציפורים, לבנו הנאשם.

38. מטעם ההגנה הוגשו שני אוספים של תמונות - אוסף אחד סומן נ/1, והוא כולל 3 גילוונות תמונות, הראשון מלפני תפיסת התוכים, והשניים הנוספים אחרי תפיסתם. אוסף שני סומן נ/2, והוא כולל תמונות שמוספרו מספר 1 ועד למספר 9. אוסף זה הוא מהאוסף הפרטى של הנאשם, ויש בו כדי לתעד את הנאשם ובני משפטו, מצולמים עם תוכים, במהלך שנות חייהם. תמונה מס' 2, בה רואים שני תוכים אדומים מסוג סקרלט, ועליה מודפס התאריך 05.08.89. תמונה 4 מתעדת את חמותו של הנאשם, גבי מלכה חמזה, יושבת על כורסה, ומחזיקה בידה ציפור מסוג סקרלט. תמונה זו איננה כוללת תאריך, אך הנאשם טען שהיא צולמה שנים לפני חתוותו בשנת 1995 (עמ' 38 שורות 12-9, עמ' 26 שורות 17-20).

39. ב"כ המאשימה טען, שלא הובאה כל ראייה מטעם הנאשם, שתלמיד כי התוכים המצולמים בתמונות הם אוטם תוכים שנפתחו אצל הנאשם. אין בידי לקבל טיעון זה - כפי שציינתי לעיל, הנאשם אמר כבר בשלב החיפוש, ולאחר מכן בחקירהו, שחלק מהתוכים הוא קיבל בירושה מאביו, וחילק אחר קנה. נכון, שהנ帀ה גם אמר שהוא קנה את התוכים מסוג סקרלט ומסוג MILFITRI, ואולם הסגנור ביקש לשכנע, שהחוקר לא הבין, והנ帀ה לא היה במצב קל, בשל תפיסת הציפורים, שערכו היו כמו ילדי. לא קיבליתי הסבר זה של הנאשם, ואולם - שוכנעתי, שהנ帀ה אכן תוכים, מסווגים שונים, כולל סוג סייטס 1, אך הוא גם קיבל בירושה מאביו תוכים מסוג סקרלט, כך שאין סתירה בין הودאת הנאשם, לפיה הוא קנה את התוכים בכפר קאסם, לבין דבריו לפני כן, באותו ת/10, לפיהם קיבל תוכים בירושה מאביו. שוכנעתי, שניים התוכים מסוג סקרלט, המצולמים בתמונה מס' 2, שבגילוונות נ/2, במצבם המקוריים אצל הנאשם. שוכנעתי, שלא ניתן לדעת את גילם המדויק של התוכים, אם הם בני 20 שנים או 50 שנים, בשל תוחלת החיים הארוכה של תוכים, היכולה להגיע אף לגיל 80 שנים. במצב דברים זה שוכנעתי, שעליה בידי הנאשם לעמוד בנטל ההוכיחה המוטל עליו, ולהוכיח לי כנדרש, שני התוכים מסוג סקרלט, אשר נתפסו ע"י המאשימה, הועברו אליו בירושה מאביו. לא כך בקשר לכל יתר התוכים והתפסות האחרים, לגביים שוכנעתי, שהנ帀ה החזיק בהם ללא יותר.

40. הסגנור טען ארוכות בקשר למצבם הנפשי של התוכים, מאז תפיסתם והעברתם לגן החירות, וביקש ללמידה מכך, שאת רוב חייהם הם בילו אצל הנאשם, וכי טובותם לשוב אל ביתם. טיעון זה כוחו יפה לאוותם שני תוכים מסוג סקרלט, ואשר שוכנעתי שהנ帀ה קיבלים בירושה מאביו, אך בקשר לכל יתר התפסות - טיעון זה אין בכוחו לסיע לנ帀ה, שהוא עליו להחזיקם בהיתר כדי, ומושלא עשה כן - אין לו להlain אלא על עצמו. אין להשלים עם מצב, בו אדם פועל בנסיבות לחוק, ומחזק ציפורים ותוכים ללא היתר כדי, משך שנים, ולאחר גילוי העבירה - הוא יטען, שהתפסות "התרגלו" למחיה בקרוב בני אדם, וטובותם להישאר עימם. מצב זה אינו מקובל עלי.

41. עדותו של הנאשם, בדבר היות שני התוכים שנפתחו, במצבם המקוריים בירושה מאביו, נתמכה בצלום נ/2 תמונה 2, על כן עלה לידי הנאשם להוכיח כנדרש את טענתו, בקשר לשני תוכים אלה. לא כך בקשר לכל יתר התפסות. הנאשם העיד בפניי בקשר לקבלת התוכים בירושה מאביו, ובעניין זה שוכנעתי, שהנ帀ה דברי אמרת. דברי הנ帀ה נאמרו בהתרגשות, ושוכנעתי, שהבעת הרגשות של הנאשם, בעת עדותו, לא נבעה רק מקרבתו לאותם 2 תוכים, אלא גם מהעובדה, שמדובר בירושה מאביו ז"ל.

42. בוגע לצבי היבשה, ב"כ המאשימה טען שאין מדובר בהחזקת אסורה, על כן, ולמען הסרת הסקה בוגע לציוון עובדה זו בכתב האישום, הנני מורה על זיכוי הנאשם מהמיוחס לו בעובדה 5 לכתב האישום, דהיינו מביצוע עבירה של החזקת 10 צבי יבשה, שהם ערכי טבע מוגנים וחירות בר מוגנות.

43. ב"כ הנאשם טען למחדלי חקירה, הן בעניין מעצרו, הן בעניין אי-הגשת דו"חות פעולה והן בעניין אי-תיעוד. לא מצאתי שיש בטיעוני הנ"ל של הסגנור, כדי להצביע על קיומם של מחדלי חקירה, שיש בהם כדי לפגוע פגיעה כלשהי בהגנת הנאשם, ולבטח לא פגעה שיש בה כדי להוביל להגנה מן הצדוק, על כן אני דוחה טעון זה של הסגנור. המאשימה פעולה כנדרש, ותחושיםו הנאשם בוגע לתפוסים בביתו, הין תחששות סובייקטיביות, בלבד, שאין לה השפעה על ההכרעה בתיק. גם טענותיו של הנאשם, לזכותו בשל טעות במצב דברים וטעות במצב משפט, בשל אי-ידעתו שהחזקת בעלי הכנסה צריכה לקבלת היתר ודורתה דיווח למנהלה, הן טענות שאין כל מקום לקבלם, כפי שכבר התייחסתי לכך לעיל, והיה על הנאשם לבירר, אם מעשי מותרים ואם לאו, במיוחד כאשר מדובר בהחזקת ערכי טבע מוגנים וחירות בר מוגנות, שאיננה עניין שבשגרת היוםיים של כל אדם, אלא פעולות מיוחדות שיש לבירר בטרם עשויתן. לא שוכנעתי שטעותו של הנאשם הייתה כנה, אלא שהוא עצם את עניינו, מחשש שהוא יגלה שעשייו אינם עומדים בקנה אחד עם דרישות החוק. לא שוכנעתי, שה הנאשם האמין במצב דברים שאינם מתקיים בפועל, ולא שוכנעתי שה הנאשם דימה לעצמו מציאות אמיתית אחרת מהמציאות האמיתית הקיימת.

44. העבירות המיוחסות לנאים הן עבירות מסווג אחראיות קפידה, ועל הנאשם להוכיח, שהוא עשה כל שנייתן כדי להימנע מביצוע העבירות, וכי טענות הiyta בלתי מננעת באורח סביר. לא עליה בידי הנאשם לעמוד בנטל של הבאת ראיות בדבר עשייתו את כל שנייתן לעשות כדי למנוע את ביצוע העבירות, וכל שעה הוא לעצום את עניינו, כפי שציינתי לעיל. הנאשם, שהuid על עצמו, שעוד מילדותו למד לגדל בעלי כנף, שחלקם אף ירש מאביו, שגם הוא גידל בעלי כנף, ואין זה מתקבל על הדעת, שעל אף זאת הוא לא יהיה מודע לדרישות החוקיות הקשורות בגידולם.

45. הסגנור טען לאכיפה בררנית, בשל השארת ציפורים מסווג סיטוט אצל מגדים אחרים. הסגנור התייחס בסיכוןיו לאנשים שונים, אך בכל אותם מקרים לא הוציאו ראיות המעידות על כך, שכן הציפורים הוחזקו על ידם ללא היתר כדין. למאשימה קים שיקול דעת מבחן היתרנים, ומזכיר בהחלה מנהלית שאינה נוגעת להליך הפלילי המתנהלה כנגדי הנאים. ככל שישנן השגות לנאים, בוגע למדיניות המאשימה, ובוגע לכך שלא ניתן לו היתר החזקה, עליו לפנותו בעניין זה לערכאות המתאימות. טענות הסגנור לאכיפה בררנית לא רק שלא הוכחו, אלא שהן אינן נכונות, בשל היליכם שהתנהלו בבית משפט זה, בגין עבירות דומות, כגון: ת"פ 19-11-64947 מדינת ישראל נ' תל ארצי; ת"פ 19-12-74783 מדינת ישראל נ' משה צירלר; ת"פ 20-11-38974 מדינת ישראל נ' מחמוד גנאמי; ת"פ 21-8472 מדינת ישראל נ' שחר שלמיב; ת"פ 21-08-35967 מדינת ישראל נ' עמוס חלפון; ת"פ 21-12-64267 מדינת ישראל נ' שמעון כהן. לאור כל הנ"ל, לא עליה בידי הנאשם להוכיח את טענותו בדבר אכיפה בררנית, ואני דוחה את הטענה.

סוף דבר

.46. סוף דבר, ולאחר שבחןתי היטב את מכלול הריאות שהובאו בפניי, אני קובע כדלקמן:

- (1) אני מזכה את הנאשם מביצוע העבירות בגיןו לשני תוכים מסווג סקרולט, ומורה על השבתם לנאשם.
- (2) אני מזכה את הנאשם מביצוע העבירות הקשורות ב- 10 צבי יבשה.
- (3) אני מרשים את הנאשם בביצוע כל יתר העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

ניתנה והודעה היום, כ"ז סיון תשפ"ג, 15 יוני 2023, במעמד כל הצדדים.